

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

Místo, kde žijeme

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-1-01 p *popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje*

Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02 p *orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany*

Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-04 p *uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí*

ČJS-5-1-06 p *pozná státní symboly České republiky*

Lidé kolem nás

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-2-02 p *rozpozná nevhodné chování a chování vrstevníků a dospělých*

Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

Lidé a čas

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-3-03 p *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*

Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Dílčí výstupy

Místo, kde žijeme

- vysvětlí pojem nadmořská výška
- najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy
- dokáže vyhledat Prahu na mapě ČR, dokáže vyhledat své bydliště na mapě
- zná název kraje a krajského města, ve kterém žije
- umí vyhledávat ČR na mapě Evropy
- bere na vědomí rozdíl mezi podnebím a počasím
- stručně charakterizuje podnebí ČR
- seznámí se s pojmy povodí, rozvodí a úmoří
- vysvětlí rozdíl mezi jezerem a rybníkem
- ví, že Praha je hlavní město ČR
- seznámí se s významnými průmyslovými podniky, kulturními a vzdělávacími institucemi
- umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko
- umí najít na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko
- stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy
- ukáže na mapě nejdůležitější města
- pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy
- vysvětlí, co je to glóbus a mapa
- seznámí se s měřítkem mapy
- pozná některé základní geografické značky
- ukáže na mapě a pojmenuje pohraniční pohoří
- ukáže na mapě a pojmenuje rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR
- vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou
- seznámí se s významnými místy a kulturními památkami našeho okolí

Lidé kolem nás

- zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR
- zná oficiální název ČR a správně ho píše
- zná a umí vyprávět některé regionální pověsti
- vypráví o některých postavách ze Starých pověstí českých
- zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin
- uvědomuje si minulost, současnost, chápe význam činnosti našich předků pro život dalších pokolení na našem území
- pracuje s časovými údaji, encyklopediemi a mediálními zdroji
- srovnává způsob života a práce v minulosti a současnosti

Lidé a čas

- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti i současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

Učivo:

Místo, kde žijeme

obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly

regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR,

Lidé kolem nás

soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie

chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

Lidé a čas

orientace v čase a časový řád –dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace

Mezipředmětové vztahy

ČJ – vypravování o cestování

ČJ – vypravování z prázdnin

VV –památky, ilustrace k pověstem

ČJ – reprodukce textu

ČJ – čtení, úryvků z knih, ukázky básní určené k dané době

ČJ – vlastní jména, názvy států

PV – modelování pravěkých nástrojů,

stavba středověké vesnice

výroba nádob, šperků

M – slovní úlohy k dané problematice

Průřezová témata

VDO - Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

VDO - Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

MKV - Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se svých možnostích na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty